

EUROKRATINS VASSASTE KRITIKER

Den brittiske Europa-parlamentarikern Daniel Hannan har blivit vida känd som en vass retoriker och EU-kritiker. På Youtube har miljoner tittare sett honom klä av Gordon Brown i Strasbourg.

Av Mattias Svensson

Redaktör på *Neo*

Foto av Sofia Nerbrand

DEN BRITTISKE torypolitikern Daniel Hannan har rört upp många känslor med sina rakryggade och sylvassa inlägg som Europaparlamentarikern. Drygt 2,5 miljoner tittare har sett klippet på Youtube där Hannan läsar upp den brittiske premiärministern Gordon Brown när han i maj i år gästtalade i Strasbourg inför det G20-möte som premiärministern skulle stå värd för i London. Han-

nan anklagade Brown för att förorda frihandel i Europaparlamentet, men ”brittiska jobb till brittiska arbetare” på hemmaplan, och för att han leder en regering som fört sitt land till rekordhög skuldsättning.

Det är inte första gången som Hannan tagit sig ton mot överheten. I fjol kritiserade han den tyske kristdemokraten Hans-Gert Pötterings despotiska metoder som Europaparlamentets talman. (Pöttering lät parlamentsmajoriteten rösta om att åsidosätta de regler som stadgar minoritetens rätt att yttra sig, för att tysta en debatt om att folkomrösta om Lissabonfördraget.) För detta blev Hannan utesluten ur den konservativa EPP-gruppen, vilken samtliga briter nu lämnat.

Hannan är nu inte bara polemiker, utan även en ideologiskt övertygad politiker med ett brinnande engagemang för frihandel, öppenhet och minskad och decentraliserad politikermakt. Neoredaktionen träffade Daniel Hannan vid ett studiebesök i Europaparlamentet i april, direkt efter hans kritiska inlägg i kammaren mot Gordon Brown, och har nu via e-post ställt några frågor.

I Sverige är det inte ovanligt att fri-marknadsvänner är anhängare av EU och federalism. Hur ser du på den hållningen?

– Så var det i Storbritannien också, när vi gick med på 1970-talet. Då var högern (med den term som då användes) ”för den gemensamma marknaden”, och motståndet kom mest från fackföreningarna. Saker och ting har verkligen förändrats sedan dess. Varför? På grund av våra erfarenheter av Bryssel. Vad vi trodde skulle bli en fri marknad, baserad på ömsesidigt erkännande av varandras produkter, blev i själva verket en hårt reglerad marknad, där konsumenternas valfrihet inskränkts och där även småföretag som exporterar lite eller inte alls drabbas av högre kostnader. Vi blev också varse att de sänkta tullarna (inom) EU hängde

ihop med en protektionistisk attityd mot länderna (utanför). Hela poängen med en fri marknad är utbyte på basis av olikheter. Det finns ingen större poäng med en tullunion som inkluderar 27 likartade, avancerade och industrialiserade ekonomier men som stänger ute producentländer.

Vad tycker du om det svenska EU-ordförändskapet och vilka frågor hade du velat att Sverige tog upp?

– Jag skulle vilja att EU hade en närmare relation till sina befolkningar. Jag blev förvånad över att läsa citat från svenska ministrar där de påstod att Vaclav Klaus vägran att signera Lissabonfördraget på något sätt skulle vara demokratiskt. Det är ju precis tvärtom. De som verkligen motsätter sig demokratin är de regeringar – inklusive den brittiska och den svenska – som förvägrar sina väljare en folkomröstning om denna substantiella maktöverföring till EU.

På Youtube kan vi se dig som prick-säker kritiker av EU:s förhåvanden, av hur finanskrisen hanterats och av NHS, men vad är din egen positiva agenda?

– ”Jeffersonsk demokrati”, vilket betyder att beslut ska tas så nära dem det berör som det bara går. Jag vill ha maximal decentralisering – till individen där det är möjligt, och annars till lägsta möjliga politiska beslutsnivå. Anledningen till att jag kritiserar EU är att vi inte kan överföra befogenheter inom medlemsstaterna om vi samtidigt centraliserar befogenheter i Bryssel.

De konservativa under David Cameron kan uppfattas som ett parti som

närmat sig mitten, omfattat välfärdsstaten och till och med livsstilsreglerande paternalism. Håller du med om den beskrivningen?

– Tvärtom. David Cameron har talat om att lägga ut det mesta av socialförsäkringar på entreprenad. Han står också för föräldrars rätt att välja skola, och hans talesman i utbildningsfrågor, Michael Gove, har varit särskilt intresserad av den svenska friskolereformen. Han vill ställa polisen under lokal demokratisk kontroll och ge större frihet till kommunerna. Han vill också

överföra makt från exekutiven till den lagstiftande församlingen och från den lagstiftande församlingen till folket – i synnerhet genom folkomröstningar.

Du har talat om hur du influerats av Friedrich Hayek, Milton Friedman och Ayn Rand. Vad är ditt budskap till dem som hävdar att ideologi-

erna är döda eller åtminstone inte har någon roll i partipolitiken?

– Dessa tidiga hjältar hade inte kunnat föreställa sig, på 1950-talet, i vilken utsträckning de skulle få rätt i sin argumentation. Statsstyrda ekonomier är det få som önskar sig i dag, och lika få tror att en utveckling mot socialism är oundviklig. Problemet är att även om dess intellektuella grundsatser demolerats, så kvarstår den korporativa statens överbyggnad – särskilt på områden som utbildning, sjukvård och socialförsäkringar. Libertarianer har vunnit idéstriden, men förlorat implementeringsstriden. Och en av anledningarna till att vår sida förlorar är att den andra sidan alltid kan få sin vilja igenom via Bryssel, utan att behöva bekymra sig om att övertyga allmänheten. ∞

”En av anledningarna till att vår sida förlorar är att den andra sidan alltid kan få sin vilja igenom via Bryssel.”